

Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. d)
Sociologie

Testul 2

Profilul umanist din filiera teoretică

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Îrja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Az a közeg, amelyben a szociális tanulás legelemibb formája, az utánpótlás folyamata leggyakrabban zajlik:
 - a. a család
 - b. az iskola
 - c. a barátok csoportja
 - d. a civil szervezetek.
2. Az egyház normáitól, tanításaitól vagy szokásaitól való eltávolodás, vagy ezekkel szembeni érdektelenség következménye:
 - a. az állam beavatkozása az egyház belső ügyeibe
 - b. a szubjektív szekularizáció
 - c. a szentség szintjén életbe léptetett normák és szabályok
 - d. olyan intézmények megjelenése, amelyek hatalmában áll a társadalom kormányzási szabályainak létrehozása.
3. Egy kormányzó politika párt:
 - a. egy olyan formális szervezet, amelynek célja a hatalom befolyásolása és megszerzése
 - b. egy olyan, hatalomtól független szervezet, amelynek tőkéje az alapító okiratba foglalt célok érdekében van felhasználva
 - c. egy olyan formális szervezet, amely megnyerte a választásokat és kormányt alakít
 - d. egy olyan szervezet, amely a kortárs társadalom egyik szükségletét jelképezi.
4. Egy demokratikus társadalomban a másikkal szembeni magatartás feltételezi:
 - a. a másik jogainak és szabadságának tiszteletben tartását
 - b. az előítéletet
 - c. a megkülönböztető magatartást
 - d. a büntető törvénykönyv által büntetett viselkedést.
5. Amikor a munkahelyi kapcsolatok segítik az egyén társadalmi integrálásának folyamatát, akkor ez:
 - a. másodlagos szocializáció
 - b. ipari konfliktus
 - c. egy bizonyos társadalmi osztállyal szembeni ellenségeskedés
 - d. az elszigeteltség megjelenése.
6. A civil szervezetek lehetnek:
 - a. non-profit egyesületek és szervezetek
 - b. profitral rendelkező magánvállalkozások
 - c. kereskedelmi társaságok
 - d. kormányzati intézmények.
7. Az iskola legfontosabb szerepe:
 - a. a barátságok közvetítése
 - b. a fiatalok társadalmi integrálása
 - c. a gyerekek és fiatalok tanulási folyamatának szervezése és irányítása
 - d. a társadalmi ellenőrzés bevezetése.

8. Amire az alkotmány felsőbbbségének elve vonatkozik:
- egy állam totalitárius megszervezése
 - az államban a tevékenységeket a törvény szabályozza
 - az állam szuverenitása
 - választott képviselők általi kormányzás.
9. Amikor a döntéseket, a szervezet tagjainak megkérdezése nélkül, csak a vezetők hozzák meg, a szóban forgó vezetési stílus:
- konzultatív stílusú vezetés
 - részvételi csoport stílusú vezetés
 - keménykező parancsoló stílusú vezetés
 - jóakarátú parancsoló stílusú vezetés.
10. A tanügyi rendszer jellemzője:
- az egyének elsődleges szocializációját valósítja meg
 - a nevelés és oktatás, a kultúra társadalmi szelekciója és reprodukciója funkcióit tölti be
 - nincs befolyással a gazdasági rendszer alakulására
 - tagjai életének monopolizálása, totalitárius intézményként.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. A baloldali oszlopban a szocializáció sajátos fogalmai vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írja a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. pozitív szocializáció	1. Az a társadalmi integrációs folyamat, amely során a gyerek felnőtté, öntudattal rendelkező egyénné, a társadalmi életben résztvevő személlyé válik.
b. negatív szocializáció	2. Egy helytelenül kialakult viselkedés kiigazítását jelenti, melynek alapja a büntetés megelőzése érdekében a társadalmi értékek és normák újratanulása.
c. reszocializáció	3. Egy olyan antiszociális viselkedésnek felel meg, amely a többiekre nézve negatív következményekkel jár.
d. szocializáció	4. A gazdasági szabályokra és értékekre alapozott társadalomszervezés módjára utal.
	5. A proszociális magatartásformának felel meg, amely magába foglalja a segítségnyújtást, barátságot, bizalmat, együttműködést, interperszonális vonzalmat, szimpátiát.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget:

A család, az iskola és más társadalmi kiscsoportok (az utca, a lakónegyed, a baráti kör) egyúttal ugyanannyi életteret is képeznek, amelyek különböző módon befolyásolják a gyermek fejlődését. Ennek viselkedése csak akkor érthető meg, ha ezen befolyások együttesét figyelembe vesszük. A család, mint a társadalom alapvető egysége, az első amelyik befolyással van az egyén fejlődésére, rányomva bélyegét ennek személyiségére is.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- Magyarázza meg, körülbelül fél oldalas terjedelemben, a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! **10 pont**
- Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint az erőszakos viselkedés a családban is megtanulható! **3 pont**
- Fejtse ki véleményét az iskola szerepéről a fiatalok társadalmi normáktól való eltérő viselkedésének megelőzésében! **3 pont**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Vălaszolja az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *kutatási hipotézis* fogalmát! **4 pont**
2. Nevezze meg a *társadalmi szerep* fogalmának két jellemzőjét! **6 pont**
3. Mutasson be körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *formális csoport* és a *társadalmi kapcsolatok* fogalmai között! **10 pont**
4. Konkrét példával mutassa be, ahogyan egy személy *társadalmi státusza* és *szerepe kölcsönösen kiegészíti egymást*! **4 pont**
5. Érveljen körülbelül tíz soros terjedelemben, azon kijelentés mellett, miszerint: a *szervezeti formák és mechanizmusok elemzése a társadalom, a maga egységében való megismerésének, de a válságai diagnosztizálásának útját is jelentik*! **6 pont**